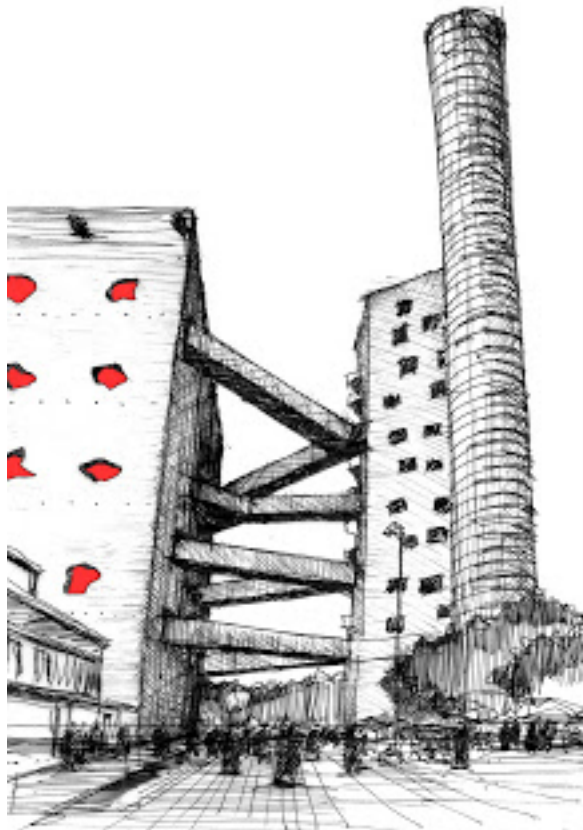

NIK KONTROLATZEN DUT MAKINA

Irudia: Lina Bo Bardi

Miren Peñagarikano

NIK KONTROLATZEN DUT MAKINA

i

Irabazlea: *Nik kontrolatzen du makina*. Miren Peñagarikano

ATZO GAUR ETORRITA

Farola batek argizatzen ditu orain,
bere leihoko landare zelatariak:
felinoak dantzan eta ukelele bat
zaborrontziaren alboan.

Parkeko zuhaitzek
negar egiten diote hodei gris bati,
haizeak mozten du belarra,
ilargiak itzalari, errua bota.
Nork kenduko dion inozentzia,
ala nork kendu,
-goiz eta beste inola ere-
kendutakoa kendu ezin den
galderan aurkitzen da, my friend,
lehen puntu eta koma.

Zabor emozionalak trenei ihes egiten
uzten dien geltokian da
oroimena,

atzo gaur etorrita.

Gutxietsitako bizitza

B

A

D

O

A

eta horrela idazten du:

- Badakit, "orain den gizona urrun dago

orduko euriaren aldera", - esango zenuketela-.

Eta badoa,

haize zirimola batean bildurik

enegarrenez,

gabonekin izendatzen den

zure sindrome kronifikatua.

Etxe konplizea baina, ez da lekuz mugitu oraino.

Ikusten dituzuenak

betiko argi laranjak dira

sirenen ordeztu,

eta ez ,

ez dugu barkatzen duen

ama bihotzik,

ondo bai-baitaki jada

ez zinela geroztik,

"berdina" izango.

LEHEN TABULA RASA

Lehenengoz jaioberri bati zilborrestea moztu zenionean
pentsatu zenuen
beste bizitza batzuekin itsatsita bezala
erditzen garela mundura.
Odolez blai etortzen garen espezie honek
behar duela etengabe zerbaitengatik apartatu
benetakotasun bihurtzeko,
zaborretara amari atxikitzen zaion korda
eta odol kapa guzia garbitu, nola heldu ginen ahanzteko.

Tabula rasa,
maiz, beste bizitza batzuekin itsatsita bezala
sentitu izan zarelako
apurtu beharra izan duzu besteen ispiluarekin.

Tabula rasa,
zu izan aurretik bazinelako
zu izan ez zaren bizitza asko:
baserritarra, moja baten pekatuaren alaba,
garbitzailea, irakaslea
eta arrarotasunaren estigma
eramango zuen jaiotza baten desira eta izena.

Lehen tabula rasa,
-zer geratu ote zitzaigun alde egin aurretik?-
zure izate sentimentalak ez du ulertzen zer eta zergatik
jaio orduko baikara jasoko dugunetik zerbait,
begi itxiekin sentitzeko izan ziren guztia

eta aldi berean ahazteko
haragi bizitan izan ez garena,
arrastaka eraman ezin denaren ondare
guda berberak ez errepikatzeari zin eginagatik.

Tabula rasa,
eta zilborrestea moztuko diozun jaioberriak
keinu bat utzi dizu,
zuk eskua atzera eraman orduko.

Tabula rasa,
begiak itxi dituzu distantzia hartzeko bezala,
banandu nahiko bazenu bezala,
ama hilberriaren samina, zeure zilborretik.

-Zast! -

Beste behin ere
ez aurrera ez atzera,
beste bizitza batekin itsatsita bezala
geratu zara,
eskuetan ezezagun biren arteko bizikatea.

Tabula rasa,
arnastu duzu.

ADORATUZ

Adoratzen dut
belar moztu usaina,
ibai ondotik paseatzea,
eta nahigabe uraren soinuarekin
norbaitekin oroitzuz,
kamustea ene gogoa
egun zimurraren marrak leunduko balira lez.
Adoratzen dut
ortzadarra hodei grisen artetik,
lagunari hegazkinak seinalatzea
eta zergatik ez, euripean bustitzea
aterkia edukita ere,
txistuka ibiltzea,
neuri zein beste edonori egurastuz
bere zentzua.
Adoratzen ditut
gorpu herrenak,
periferiatako hizkuntzak,
Light Blue perfumea,
ohe ondoko bakarriketak
eta zeure eta zure zilborrak,
sudurrarekin ukituko ditudaneko gogamena.
Ez galdetu artean noizko eta noraino,
orain bainaiz
emakume bat oinezkoen norantzan,
euriz sutan,
atzo eta biharrik gabea
adoratuz alboan geratzen zaizkidan
hosto bakoitzaren forma natural berezkoak.

Adoratzen dut,
orain naizena
orain nagoena,
ibilera erabat efimeroz
esateko,
emakume zatar, ero eta lodi honek ere
bere pornografia propioaren konsumoa egiten duela
egunero,
zeuok propaganda eta periodikoak letu bitartean,
presaka zatozten eta zoazten humanoideak
ez zaretela neure gustuko,
eta atsegin dudala
hatz erakuslearekin jolastea
logelako ispilura begiratzen naizen aldi berean,
adoratuz,
adoratzen dudana.

ERRUKIZKO OBRA

*Etxea besomotzaren gogoa lez eraitsi da,
teilatua sabelak jandako orein okatua
erori da armiarma sare baten mende
-eta euliak nonahi uztaila erdian-.*

*Paretean zintzilik geratu den ate kondarra zabaltzen dut,
bizkar ematen diot lorategiari,
oinezkoek obrei begira zeharkatzen dute kalea
-txistua Pavloven txakurraren ahoan-.*

*Buelta erdia eman eta atzean utzi dut
nire gaztaroak hartutako etzalekua.
Neuk eman ote diot su jaunaren etxeari?
-suhiltzaileak anbulantzien hotsekin despistatu bitartean-.*

*Ez nuelako hautatu nire izenik
damu dira akaso pospolo eta prostitutak,
bihurtu nintzen errezu erreagatik
galdu dut nuen apurra.*

*Errukirik ez
-ahizpa dator mugikorra eskuetan-.*

MIN TXIKIENAREN AURREAN ERE

*Beldurrari hortzak erakusteko
modurik onena zein den ikasi dut:
irribarre egitea.*

*Iraultzailea da
gure zoriona orain.*

TRATUA

Tratua itxiko dugu,
maileguak
ametsen paradisuetan eskegi
eta salgai jarriko ditugu ene arretaguneak
publizidadearen eskuetan.
Ez diote egia
maite zaitut baten atezuan
postureoz ukazioa nahi dutenek,
berak ere badaki zoriona
lehen bizitzan ahantzitako orok
ekarriko diona ez dela.
Tratua itxiko dugu
zauri zaharrak irekitzen diren moduan,
orain gaude elkarren begiei kondematuta
etorkizuna salbu.

SEKRETUA

Berak ez zekien Kamaleoiek duten azala edukitzen

Kamaleoia zela esan gabe.

*Besteak ez zekien janzten gizon jantzi baten gisan,
euria ari ez bazuen.*

Gaur euria ari du

eta kamaleoiak bere mingaina hozkatu du.

Dirudienez, ezagutzen ziren.

EZ-HABITALEKUA

Nire etxeak baditu
ni desagertzeko adina trikimailu.
Esan dezagun, astean bitan
sukaldean ezkututzen den kamera sekretuak
ezin duela denboraren pertzepzioa
ondo errezibitu.

Hilabeteak egutegia aldatu ez dudala
eta erlojuak beti ematen ditu
bederatziak.

Nire etxeak baditu
nik estali adina geruza.
Hor dira, kaxa batean pilatuta, liburuak
kdak nahastuta, badaezpada nik neuk ere
aurki ez ditzadan behar ditudan kantuak
behar ditudan orduan.

Egunen batean egon nintzela inork
oroituko balu,
banindoala banekiela jakin dezan.

Nire etxeak baditu
nik igaro adina ate berri,
eta jertse kaputxadunak zintzilik,
badaezpada ere historiaren susmagarritasuna
bistakoa izan dadin,
hiriko ahotsek egin nindutela preso
esan dezaten nire alde.

Norbait sartzen zait etxean eta halere,
ez da ni baino arrotzagoa sentitzen,
bistan denez.

Nire etxeak baditu

sendi oso batean aurki ditzakezun gurutze-bideak.

Ez dagoen guztiak hitz egiten du nitaz, ordea.

Ezin aurkitu baina, ustez bilatzen ari zinena.

Horregatik dira bederatziak

nahiz izan pertsiana jaitsiak.

Nire etxeak baditu

ez diruditen zelda adina logela.

Neure irudirako,

egoitzaratu ninduten

matriuska jokoaren izenean

adina labirinto kabitzen dira

gezur estali guzien gaineko

txantaia kateagatik.

*Eta ez, ez dut trikimailu honen
arrazoirik*

zuek ulertzerik bilatu gura,

ezeren edo neure lasaitasunerako.

Habitatu ahal izango du

maitasunak

etxea.

Baldin eta gero, maitasuna.

ZERGATIK, MATTE?

*Etorkizuneko maitaleak izan ginen
zu eta biok.*

*Horregatik ez gara inoiz
hizketarako elkartzen.*

*Zuk eta biok badakigulako
geratzen naiz ni.*

Zu beti, bazoaz.

*Gaur ez nauzu ikusi
ikusi ez nauzula ikusteko nik.*

Eskandalu bat da gure harremana.

KONFORMIDADEAK

Errekari gauak dituen orduak
ahaztu zaizkio,
ertzeko harri pusken oihartzunak
haren uretan aurkitu dituelako
izozturik.
Lore deserrotu bat,
gizaberearen aurrean ere bizitzak
nahiko ausardiarik ez duelako bere burua
kausitzeko.
Aurrera dirau gauak
eta bere aihenak,
baretu nahi duzun tigre basati bati
emango lioke jaten
alboko putetxe
neonezkoan.
Belar txarrak inork ez ditu erauzi
golpetik sekula
eta han behean oraindik
osteguna da,
zeure begien sintesian
paraturik.
Dena gerturatuz zabaltzen da
amildegi baterantz,
bertan itxarongo zaituen eskuak
zoramenaren moldez
aurkitu nahi dituelako,
lubrikante usaina ez duen
etxe batean esnatzeko
hitzak hiztegian.

- Furgoa parkingean zeukanat,
nola esaten da "bagoaz"
errumanieraz?
Bihar itzuliko da
berriro ere,
gidoi bat atzerago
nola argitu asmatzen ez duen
biogizonaren itzala,
eta hegaberak berdin berdin
iragarriko dute trumoia datorrela,
eta inork ez du salbazioa beragandik
kanpo
bilatuko beharbada.
Erreka zulatua geratuko da bihar,
putetxe ateko ilarek
mundu zoriontsuaren ordez
horrenbeste konformidade
estaltzeko:
larrosa bat
furgoneta baten alboan.

KURSIFONIKO

Kursifoniak aparte uztea

izan zen lehen baldintza.

Bigarrena, karamelua eta sexua

gertuegi zeudenean, urruntzea.

Gero, pixkanaka joan nintzen,

errenditu nintzen arte, aspertu

eta azken orduko larrutzeak,

karamelu bihurtu nituen,

alperrikako plazebo.

Haiek ere ez ninduten salbatu.

Hau aditu duzunerako, iragana ebatzi dut.

INPRIMAKI HUTSAK

Bere buruarengandik ihesi herria zeharkatzea,
edonork egin dezakeena;
baina gau hontan fabrika bazterrean eskegi den iragarkia
jadanik ez da inprimaki hutsa
eta ez dator inor gehiago atzetik ihes.
Lana jateko eta jana lan egiteko,
dena etorkizunaren izenean.
Eta betiko zuzenbideko araudia preskribituak
-juje eta fiskalak ohean lo diren bitartean-
eta heriotzaren pantaila ernegarriari
izu zion emakumearen negarrak
periferia koloreko azala darama
postre bat iragarri ahala.
Legeen antzinakotasun aurkituekin bezala,
errelatoa eta etikaren talka moralak
igortzeraino ekidin nahia ekidinezin bihurtzeko.
Zerbait gehiago gertatu ei da gaur,
ahantzura berreskuratuko duen
etorkizunaz beste,
erreketan itotako gorpuen orbainek
beso sendoak zituztelakotz halabeharrez.

ULERTU GENUENA

Geroztik egunsentia

desberdin irakurri genuen:

Sebastopol,

Urano,

Tomorrow Land

?

ALDAGAIAK

*Neskatxa batek txokolatea meriendatzen du
negar egiteari utz diezaion,
anaiatxoari txorizo panplona gustatzen zaio, ordea.
Mutikoak txokolatea meriendatzen du
soilik,
neskatxa negarrez ari denean.
Baina guk ez dugu negarrik egiten horregatik.*

NEUTRALDIAK

Nire kontra egon liteke
eguraldia gaur.

Nire kontra,
ezkaratza,
afaria,
eliza,
edota telebista.

Nire kontra,
bizilagunak,
koadrilakoak,
amonak,
edota kazetariak.

Norberaren alde egitea, batzuetan,
ezjakintasunaren gorazarrea da,
ulertuezinak banandu beharreatan
irribarre bat ateratzeko
gaitasunak
mugak gainditzea.

Batzuk badakigu eguraldia ez dela neutroa, sekula.
Zuhaitzek,
harriek,
jakingo ote dute?

POSIZIOZKOAK BESTERIK

Norbait begira ari al da
inork begiratzen ez duenean?
Inor entzuten ari al da
norbait entzuten ari dela?
Taberna ixkinean esertzen naiz ni,
bakarrik.
Bateon bat konturatuko al zen
keinu batzuk,
ikusteko esaten dutenean
entzun esan nahi dutela?
Lagun zein etsaiez beteriko
aberri honetan jesartzen gara,
non begiratzen duenak
ez duen begiratzen,
eta entzuten ez duenak
ez duen entzuten,
taberna hau lekuko.

Joaten direnean,
besoak buruz gora
geratu behar ote duzu zeuk?

UDABERRIAN I

Boterea banatzen den

ohearen alde horretan esertzen zara

goizero zapatak janzteko.

Boterea erdibitzen den alde horretan

inertziak zimurtzen dituelako izarak

ondoren ametsek besoak zabal ditzaten.

Boterea makurtzen zaizu

paparretik gora,

begirada bat nahikoa baita

maileguak kulunkaren oroitzetan erortzeko.

Ez aitzitik, audioak

autoayuda liburuak,

bezpera ateratako fular keztuak

eta ezta ere hitz egiten duguna,

dena da logelako pasioaren lekuko ohia.

Zergatik galdetuko duzu,

ulertu gabe

isiltasuna bakardadearen alde dela

tarteka norbera entzun

eta nor bere kontra ere egiteko.

Bitan banatu zaidalako boterea erditik

dira orain horma bi

askatasunerako.

Besoak luzatu eta zapatak janzten dituen naiz,

isla bat gehiago bestearen ispiluan.

Badator udaberria.

BART

Atzo zamalkatu ninduen emakumeak ez daki
neure bularrak orain,
harriz inguratutako irla goseti baten antza dutela.
Ez daki atzo zamalkatu ninduela ni,
nahiz eta begiak itxita edukitzen dituen
zango-korapilo ikaratiak izan sabelean.
Emakumeak baleki
zer ahaztu nuen bere ohantzean,
nik utzitako hutsune hotzitian,
hain juxtu ere, jakingo luke
tximeletak edaten nabilela orain,
itsasertzeko tabernatxo honen atrezzoan,
eta musika merkea dela,
geure gau urbanoa apaintzeko.

Zamalkatu ninduen emakumeak
atzo zerbait utzi zidan idatzita
eta azala gorritu zaion turista honek,
ez daki,
-eskuak, bihotzak, tximeletak-
urtzen diren gauzekin zer egin,
zer egin atzokoekin
eta gaur igandea delako,
berak ez daki,
atzo dela gaur
eta neure bularrak harriz inguratutako
irla goseti baten antza dutela,
urrutitik.

ERRAZAGO

Errazagoa zela

uste nuen,

sexu bereko emakume bat musukatzea.

Uste nuen

errazagoa zela,

sexu bereko emakume bat musukatzea

niri oso erraza egiten zitzaidalako

hala egitea,

eta uste nuen

errazagoa zela

nire ustea halakoa zelako

eta erraza zela hala uste izatea.

Konturatu naizenerako,

ez didazu berriz muxu eman nahi izan.

ONDO GAUDE HORRELA

Bada herri ttipi eta nimiño bat
non, errekak negar egiten duen mutxurdinen kantuekin.
Hala diote baina nik ez dut sinetsi nahi.
Herri ttipi eta nimiñoak,
badu agureen zelaten berri
edo horren aguretuak ez garenon miserienak.
Nori axola baina, norbera zeren sinestun jarri.
Agian, ispilu eskegi gabeen errua da,
kaleetan diot, denbora ez hartzearena
norberak bere gorputzari so egin eta
aldendu beharrean,
kristalaren itzalari besarkada lapurtu
eta geure buruak onartzearen bulkada
ez bizitzera garamatzana,
besteek nola begiratuta, zer pentsa.
Ttipia eta nimiñoa delako herria
durundatzen dute agian, hainbeste geure pausok
tantaka dabilenean euria, putzutik putzura saltoka oinak.
Eta ginenaren begirada horretan betiko jendea
eta betiko kaleak ikusiko nituzke
neure begietatik aldatzen eta aldentzen eta gordetzen
egunsentia,
beste behin ere.
Herri ttipi eta nimiño batekoa izan nintekeen ni
eta agian, horregatik barrutik kanporanzko norabidean biluztu
eta nire arropak zabalduko nituzkeen
herriko plazako etxetxo bateko balkoi handiengan, lasai.
Errekak zubia gurutzatzen duen ala zubiak erreka
galdetuko lukete atsaldepara ihintzak hartu dien mutxurdinek.

*Orain, legerik kabitzen ez den geure erdi aroko plazetan
non maiteminduak pipak jaten dituzten skate parkeko banku arruntek,
ez duten zeri erruki apurrik hartu.*

*Herri ttipi eta nimiñoak,
ez du betirako sinestu nahi laztana,
-dibortzioak ehuneko berrogeita hamar diren garaiotan-
eta batera bizi ez garenez
-eta batera bizi nahi ez dudanez-,
ondo gaude horrela,
euria eta putzuak kalean
eta zu lo ohean,
bazoazen ala zatozen asmatu bitartean,
eta miazka disimulatu horien bizkarrean.*

GOIZ BERUN VALS

*Ez dakigu egia edo gezurra zer den
eta zerbait entzun dugu.*

*Orain, hor gabiltza egia eta gezurra
ezin bereizturik gabiltzala entzunez,
ultrabiolentziak azarea suizidatu
eta morfosintaktiko bihurtuz heriotza,
patroi aluaren izenean?*

*Bitartean laranja bat nola zuritzen den
erakusten didazu,
irratia ez dio ordea, forenseak pasioa
edo terrorismoa hitza,
zein nahiagoko duen.*

*Hutsala litzateke,
anaia izango ez bagenu.*

EGUNSENTIAN

Mundua aldatzen ari da
eta oroitzapenak geratuko zaizkigu.
Zure gorputza nirearen alboan
itsasoa
eta hegazkin eraitsiekin batera erre ziren dokumentuekin bezala
ezer gertatu ez zela antzeztuko dugu.
Gau batean abestu ez nizuna aitortuko dizut
desagertuak ez direla agertu oraino,
nik behin ihes egin nuela mundutik atsalde batez,
eta atsegin dudala batez ere irri egiteko duzun modua.
Baina oroimenari zor zaio, lehen harriak genituen lekuetan
loreak izango ditugun esperantza eta alderantziz,
lehen loreak genituen lekuetan harriak geratuko diren izua.
Horregatik etorri lasai,
ez dut teoremarik asmatuko
ez antidotorik,
ez munduko bakea abiaraziko duen oihurik.
Etorri zabaldu besoak eta besarka nazazu, aixkide
zortzi hankako dron batek egingo lukeen gisan.
Gu baino urrutiago dago oraindik,
goza dezagun hondamendia
arrastorik utzi gabe.
Ez gara Argiaren Hirira iritsiko,
ilunean jarraituko dugu
itsuki geurekor, inozenteki erosokor,
burbuila errudunei putz eginaz
ingurua dardarka eta gu lekutik mugitu gabe,
geure funtzio sozialari
entzungor egin bitartean.

*Mundua aldatzen ari da
harriak loreak nola gudan
eta ni, hemen
musika zarataren erdian
kokakola bat edaten
-itsaso higatu oso bat-,
zure bila.*

HATZ ERAKUSLEA

Jakin nahi nuke,
zertarako digitalizatu
nire hatz marka
eta zein izen hartzen duen
berau egiten duen tramankuluak.
Jakin nahi nuke,
nik ukitutako eta ni ukitu nauten
pasarteen berri ba ote duten,
nire izaeraren eneagrama oso bat
perzibitzen ote duten
ni ere ohartu ez arren.
N. de Nadie nintzenez gero,
orain ba ote naizen Y. de Yonki,
P. de peligro, edota
F. de femme fatale.
Baina batez ere jakin nahi nuke,
ea nire hatz markek
nik baino gehiago dakiten.

FIKZIOAREN ALTER EGOAGATIK

Lerro batzuetan zintzilikatzen bazara,
nahigabe,
eta zeure buruari beratu zer den galdetzen badiozu,
bidean trumoiak eta tximistak harrapatu zaituztenean
hotzarekin eta kazkabarrarekin norgehiagokan,
etxea eta "etxea", ez badatorkizu burura,
baizik eta txokolatea, zerbitzariaren ezpainak,
sekreta bat mahaiaren alboan
eta erabaki batek bidegurutzatzen zaituen unean,
eramaten utzi eta ez dakizun leku batean amaitzen baduzu,
gaueko ordu txikietan
kaleko eskalea garagardo batera gonbidatzen,
ohartuko zara,
zure gogoaren nahierak ordenatutako arazoaren lainoa
besterik ez dela,
gasolina ahitu zaizulako
edota kotxeak matxura bat izan duelako
eta gaurko hitzordura mugikorra ez eramatea erabaki duzulako,
badatorrela ikusi eta iristen ez den oihartzun bat bezala
etengabe traizionatzen zaituen itzarobidea balitza,
jazoko denaren hurrenkera paisaia ikusezina delako.
Horregatik eta ezin dudalako bereiztu
zer den soinu-lerro hori zehazki,
izan kausa, azare edota ekibokazio,
idazten dut,
ez nazaten hitzek gehiago
iraganetik etorkizunera lotu
-edo alderantziz esanda-,
ez nazaten hitzek

*etorkizunetik iraganera berriz ekarri,
zugana itzultzen naizen aldiak lerratuz.*

Egunerokoa

Egunerokoa da

ez zarela aske edo aske ere bazarela ohartzea.

Ohartzea askatasunari indarra emanaz gero

erortzen diren kontrapisuen antzera

jaurtitzen zarela zelai zabalera

oinutsik eta besoak zabal

eskuak ireki dituzun

keinu berarekin begietan.

Ohartzea, aldapan goian txikia ikusten zenuen

harria

amilka datorkizula gainera

eta ez dizula ikusten utziko

askatasunak ezkututzen zuen betebeharra

harriakitsuak diren

aske hartu gabeko erabakiak bezala.

Ordua da,

eskuak atzera bota eta

aurrera egin behar duzula ulertzeko,

egunerokoa baita

ez zarela aske edo aske ere bazarela erabakitzea.

SAIATU ZIREN

Ama, saiatu dira

nire birjinitateak ez ditu bost kontinente zeharkatzen

eta nire gorputz hauxe, berau,

ez da ezeren gose.

Ama, saiatu dira

nire maitale guzien zerrenda deiturak emendatzen

eta nire begiek hauxe, berau,

ez dute berant arte ikusi baino.

Ama, saiatu dira

nire pasioaren koordenada laikoak zuritzen

eta nire eskuok hauxe, berau,

ez naizela nigan sinesdun besterik diotelako.

Ama, saiatu dira

nire aurpegiaren zozoa argizatzen

eta nire masailek hauxe, berau,

ondoan dakite neure algararen inozoa.

Ama, saiatu dira

nire bizkarreko galtzailea zamapetzen

eta nire sahietsesurrek hauxe, berau,

aspaldi utzi diodalako alferrik kexatzeari, arnasten dut.

Ama, saiatu dira

nire oinen ederra laudatzen

eta neure azkazalek hauxe, berau,

ez dudala ohiturarik kimatzeko, denborak gomuta hartuta.

Ama, saiatu dira

neure garunaren paradigma eta lokuzioak ulertzen

eta neure ileak, hauxe, berau,

oroit nazatela gorroto nahi dudan moduan, ez bestela.

Ama, saiatu dira

*eta egia da,
pasioa, ez besterik, zor diot lehen aldiari.
Azkenean, garaiz heldu zitzaidan askatasuna.*

DEMAGUN EZETZ

Adibidez, etxe txuriaren parean
geratzen den kale kantoian,
sehaska kanta malerus bat
aditzea hirugarren pisutik, edo
ijitu batek azken zigarreta eskatzea
punky batek txistua lurrera
botatzen duen bitartean.

Denak ditu eroak
bere proiektzioetan etsai.

Adibidez, atzerapenarekin datorren trenak
gaurkoan,
ansiedadea hamarrak laurdengutxiagotan
garraiatuko ei du,
akuarela bete erretratu
baratze bateko txorimaloaren hobian.
Inkontzienteak eraman ditu,
Jungh eta Freud eta Fromm
leihotik barrurako zirrikitan barna.

Adibidez, askatasun bila joatea joateagatik,
edozein hiri barnebiltzen duen hirira,
diarioak
apurtzen bakarrik dakiten esku nerabetu hauetatik
zerbitzatuz etorkizun hordia,
zer eta autoritateari ihes egiteko
autoritate bila arituaz.
Alter-maitasun ezin instituzionalago baten izena
darama zauriak.

*Eta gogorragoa da orduantxe
zeuk erosketen ilaran
neure ama besargarratz agurtzea.
Zeren eta adibidez,
zoriontsuago ginatekeen*

gabe.

BESTERIK BAINO EZ

Bai,
esango dute
ulerkaitza suertatzen naizela
kontrako argudiorik eman beharrik gabe,
bai.

Esango dute,
ez nituela nahi adina erakutsi
nire hezur eta mamiak
gauerdiko hamabietan,
eta berdin berdin ateratzen zaidala
kaka uzkitik.

Esango dute ,
ederregia nintzela
horrorearen eskuetan erortzeko,
ez nitzakeela inondik ere maita
halako leku eta basakeriak.

Esango dute,
ez nuela behar adina hitz erabili,
gaua zela eta lausotasunak
hartu zuela biharamuna,
tantak bezala jausten zirela,
amildegietatik behera
zeru zikinera.

Bai,

esango dute
delikatuegia dela
zetazko soineko honen taktua,
emakume gorputza dudala
eta mokofinek bakarrik usain dezaketela
ene arima.

Transa naiz, ordea,
transgredentziaz;
bai.

Esango dute, baietz,
haiek ere jasan zutela
biolentziaren bortxa,
nahiz eta inor, inon,
inoiz,
ikuska ibili ez.

Jada badakit
esango dutela, bai,
idatzi ez dudana.

Bai,
ni naiz,
zu
deitoratzera,
destatzera,
lerratzera,

natorren poesia.

BAI.

PRESAZKOAK

*Eskua luzatu nahi nizun, eta halere,
zeuk zabaldu zenituen neure armairuko atearik
nik gaizki eskegitako arropak erakusten nizkizun bitartean.
Ikusi zenituen iragandako solasak
eta gorpu bat ur eske udara zen gau batean,
zaharkitutako ametsak, zer dela ere.
Armairua zabaltzen dut
eta inori aitortu gabeko bakarriketekin
egiten dut topo janzten naizen bakoitzean.
Politagoa litzateke
hozkailea zabaltzea limoiur beharrik gabe.
Zati erauziengatik izango da akaso,
dena bere ordena naturaletik ateratzeko joera
eta garaiera altuenetan arnasa galtzea,
tamalez armairuko ispiluak hitzik ez du guretzat.
Giltzak irentsi ditut amildegia aurrean,
esan ala ez esan
ama errietan dudala,
banaiz eta deus.*

UDABERRIAN II

Benetan, ez itzazu itaundu leihoak
kafe paperengatik eskuak laztandu
itzuliko direlakoan txoriak gugana negua iragartzera,
haiek ere ez dute zeure usaina oroitzen.

Ez bilatu sekula neure ispiluak
zure mugertzak seinalatzen,
ale bi bagina ere elkarri begira lez:
hareak admirazioa dio admirazioa zor dion harriari.

Utz itzazu harrikoa eta arropa lehorrak
nik ere egunak igaro ditut telefonoari begira
deirik nahi ez duten koadroei galdezka,
ekiditea dugunez geroztik geure baldintza ituna.

Ez iezaiozu erreparatu jogur iraungiari
tantaka bere zukuaren ibilbidearekin
irrist egiten duen limoi zatiari, otoi,
hark ere ez zuen zuhaitza izatea besterik amets.

Eta amets, hori ala hura,
baina ez hau,
beti hau,
etxe gardenaren gortinak
mehartu direnaren damutze gosetia.

Leihotik ikusten nauen kaleak
hezi nau negar egitera,
orain badakidanetik
ez datorrela udaberri berririk

neure sorora,

ordea, loratze uholde bat.

BEGIRA

Begira, ez al dituzu ikusten
poeta abrigu eroriak,
zokoratzen direnak
kolilla lurrin eta alfonbra terziopelozkoetan.
Neuk ere halakoa dut ahotsa,
marruskaduraz betea
arranguraz higatua,
eta zauriak bezain labainkor haragiztatuak
begi bi elkarri iltzatu.

Begira, ez al dituzu ikusten
bi lerro zuzen desbideratuak
korapilo deslotu arinak,
gezi sabel zulatu eta leunean direlako.
Neuk ere halakoa dut ezinegona,
gorpu zorduna,
tentelaren eztula
eta bakardadea kea bezain oparo,
ispilua itzal.

Begira, ez al duzu ikusten
aztarna hegodun basatia
ihes doana
errota-haizearen gurpil herdoil eta zornean.
Neuk ere halakoa dut zilborra,
elur mortua
berun nigan
eta fedea etxetik kanporanzko irribarrea,
edo hotzari beldurra.

Begira, ez al duzu ikusten
nire miseriaren ezkila
bistan esperantza zorrotza
kiribilka zaudela
atertze zorion oinordekoetan.
Neuk ere halakoa dut azala,
morkotx iragan dardara
ortzadar mingotsa
eta burezurra gazela jauziaren pare.

Begira, ez al duzu ikusten
hizkuntza erre etorrikoa,
xehetzen zaituena
lixiba zuri eta mihise tolestuetan.
Neuk ere halakoa dut ametsa,
androide datukaxa bi
app goratuak
eta maitasun kalte aktualizatuak
zaharberritu arren edoskitu ezin.

Begira, ez al duzu ikusten
iragan kamuflatu iruditezkoa,
zilegi zen harrezkero
kolunpio amarru hodeietan.
Neuk ere halakoa dut haurra,
etorkizun bide samurra,
okertze patu inuzentea
eta ahots bakarra durunda lokartzeko.

*Begira, ez al duzu ikusten
esan ezin dizudana
baizik gorroto dudana hainbeste ezinagatik.
Neuk ere halakoa dut harria,
taupada izoztua
logale inurria
eta ernatze bakarra begietatik begietara.*

*Begira, ez al duzue ikusten
garenaren ederra,
nahiz eta malkoz lehertu egunsentia.*

BEHARBADA

*Irakurri ez ditudan liburu guztiak
nigan bizi dira, harroputz.*

*Ez dut euren beharrik
nahiz estimurik badiedan oraindik.*

*"Bizirik nagoen artean,
liburu bat idatz nezake,
haur bat eduki
eta zuhaitza landatu".*

*Irakurri ez ditudan liburu guztien
automesfidantza ariketa da
gidoirik gabeko poesia hauena.*

Horregatik idazten dut aurrera begira

atzetik:

fikzioa sortzeko era erreal hauxe nauzu(lako) harrapari.

TABULA RASA

Mundura ihesi jaio zineten haurrak
aitaren bila, amaren minez,
programatuta gauden erreprodukzio
zigor kode horren ekintzen
ausentziaz eta hitzez.

Programatuta gauden erreprodukzio
kate molde horren begiez
mundura zigortuta jaio zinetenak
arnasteko beldurrez,
zorionez eta grinez.

Urak bezala haustea balitz
munduaren neurrira jaiotzea,
edota
urak haustea soilik balitz
munduari behar zenuten kabida topatzea,
erabakitzea bezala.

Orduan arraro ginateke
mundu arruntegi honetan,
non egiak begiak ezkutatu.
Zer dela ere,
mundura ihesi jaio zineten haurrak
pausaturik daramatzazuelako
kondairen eta sehaska kantuen
zauri hauxe, berau,
aitaren bila eta amaren minez,
-eta izan behar ote haren-

erreplika honako hau arte,

-ez galdekatuz artean, nork eraman dituen loreak-

aldatzea, ez besterik, aldatu arte.

BIHAR EZ DA GAUR

Farola batek argiztatzen ditu berriz,
bere leihoko landare zelatariak:
orain katu gosetien eta zabor poltsen
iragana direnak.

Parkeko zuhaitzek
negar egiten zioten hodei gris hari,
haizeak mozten zuen bezala,
ilargiak itzalari errua botatzen
jarraituko du,
baina belarrak barkatuko ote zion
kendutako inozentziari?
Ala lehen puntu eta komak
leku berean jarraituko zukeen
as time goes by abesten, my friend?

Zabor emozionalak trenei ihes egiten
uzten zien geltokian,
oroimena zer da,

atzo gaur etorrita?

Gutxietsitako bizitza
benetan ez itzultzeko joan ote zen?

Eta neuk ere badakit,
horrela idaztea ez dela idaztea,
"orain den argia urrun dago
orduko neguaren aldera", esango bazenute.

Eta badirau,

haize zirimola batean bildurik
enegarrenez,
bi punturen arteko talka ikusezinak.

Zuhaitz konplizeak baina, ez dira lekuz mugitu oraino.

Eta galdetuko dute
eta xuxurlatu
eta oihukatuko,
eta ikusi nahiko genukeena
ez da sekula ikusi genuena izango,
betiko bisaien amenazu zaharberrietan
txantxangorrien hegal minberak
estaltzen jarraitzen dutelako beti.

Ez horregatik gehiago - baizik eta
horregatik - ;

ez zegoelako besterik
besterik gabe,

eta ez genuelako barkatzen zuen ama bihotzik,
ulertu arte
lagunak, suteak, eta etorriak.

Horregatik beharbada,
eta Samen itzalak utzitako
beste kanturen bat besterik ez delako izango,
-edo hori edo egunsentiak
desberdin harrapatu gintuelako-

gaur naizen hauxe berau,

eta gero zu,

baldin eta beti ere, orain eta gainontzekoak.